

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ**

„Е“

**ПРАВИЛНИК
О НАЧИНУ И ПОСТУПКУ УПРАВЉАЊА
ОТПАДОМ ОД ДУГОТРАЈНИХ ОРГАНСКИХ
ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА**

Бања Лука, фебруар 2019. године

На основу члана 58. став 4. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15 и 16/18) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију, _____ 2019. године, доноси

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ И ПОСТУПКУ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОД ДУГОТРАЈНИХ ОРГАНСКИХ ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА

Члан 1.

Овим правилником прописује се: листа дуготрајних органских загађујућих материја, начин и поступак за управљање отпадом од дуготрајних органских загађујућих материја и граничне вриједности концентрација дуготрајних органских загађујућих материја, које се односе на одлагање отпада који садржи или је контаминиран дуготрајним органским загађујућим материјама.

Члан 2.

(1) Одредбе овог правилника примјењују се на отпад који се састоји, садржи или је контаминиран дуготрајним органским загађујућим материјама (у даљем тексту: POPs материје), које су утврђене у Прилогу 1. овог правилника и чине његов саставни дио.

(2) Отпад из става 1. овог члана обухвата:

- 1) отпад од класичних органохлорних пестицида,
- 2) отпад од индустријских хемикалија,
- 3) отпад од ненамјерно произведених хемикалија,
- 4) грађевински отпад и отпад од рушења који садржи или је контаминиран POPs материјама, укључујући и ископану земљу са локација које су контаминирани POPs материјама, и

5) отпади из постројења за обраду отпада, погона за третман отпадних вода ван мјеста настајања и припрему воде за људску потрошњу и коришћење у индустрији.

Члан 3.

(1) Начин и поступак управљања отпадом који се састоји, садржи или је контаминиран POPs материјама (у даљем тексту: POPs отпад) врши се у складу са Законом о управљању отпадом (у даљем тексту: Закон) и овим правилником.

(2) Дјелатности сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања POPs отпада обављају лица која имају дозволу, коју издаје министарство надлежно за заштиту животне средине у складу са Законом.

Члан 4.

POPs отпад сакупља се одвојено од осталих врста отпада.

Члан 5.

Третман и одлагање POPs отпада врши се у складу са Листом D и Листом R, које су саставни дио прописа којим се уређују категорије, испитивање и класификација отпада.

Члан 6.

(1) POPs отпад се третира на начин да се садржај POPs материја у отпаду трајно уништи или неповратно трансформише тако да преостали отпад и испуштене материје немају својства POPs материја.

(2) Третман POPs отпада из става 1. овог члана обухвата:

- 1) D9 - физичко-хемијски третман,
- 2) D10 - спаљивање (инсинерација) на тлу,
- 3) R1-коришћење отпада првенствено као горива или за производњу енергије, искључујући отпад који садржи полихлороване бифениле, и
- 4) R4 - рециклажу/прераду отпадних метала и једињења метала.

(3) Поступак предтретмана POPs отпада, прије трајног уништавања или неповратне трансформације POPs материја, врши се под условом да се POPs материје могу изоловати из отпада и третирати у складу са ставом 2. овог члана.

(4) Прије третмана из става 1. овог члана и предтретмана из става 3. овог члана, могуће је вршити препакивање и привремено складиштење POPs отпада у складу са прописом који уређује начин складиштења, паковања и обиљежавања опасног отпада.

Члан 7.

Након третмана POPs отпада у складу са чланом 6. овог правилника, није допуштена поновна употреба POPs материја из Прилога 1. овог правилника.

Члан 8.

(1) Изузетно, отпад који садржи или је контаминиран POPs материјама из Прилога 1. овог правилника, одлаже се ако су вриједности концентрација POPs материја у овом отпаду испод граничних вриједности концентрација POPs материја утврђених у Прилогу 2. овог правилника, а под условом да:

1) трајно уништавање или неповратна трансформација садржаја POPs материја у отпаду није могућа, или

2) да трајно уништавање или неповратна трансформација садржаја POPs материја, изведена у складу са најбољим расположивим техникама и технологијама, није еколошки прихватљива.

(2) Отпад из става 1. овог правилника одлаже се у складу са једном од операција из Прилога 2. овог правилника.

(3) Поступак предтретмана прије одлагања отпада из става 1. овог члана врши се под условом да POPs материје наведене у Прилогу 1. овог члана, изоловане из отпада у току предтретмана, буду третиране у складу са чланом 6. став 2. овог правилника.

(4) Поступци препакивања и привременог складиштења отпада из става 1. овог члана могу се вршити прије одлагања или предтретмана овог отпада.

Члан 9.

Уколико нема техничких могућности и постројења за третман или одлагање POPs отпада у складу са чл. 6. и 8. овог правилника, POPs отпад се извози, у складу са Законом.

Члан 10.

Власник POPs отпада и лица која су овлашћена за управљање POPs отпадом воде евиденцију о POPs отпаду и достављају податке Фонду за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске у складу са Законом и прописом који уређује методологију прикупљања података о отпаду и њихову евиденцију.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 15.04-020-3637/18

Датум:

МИНИСТАР

Сребренка Голић

ПРИЛОГ 1.

ЛИСТА POPs МАТЕРИЈА И ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ КОНЦЕНТРАЦИЈА
 POPs МАТЕРИЈА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ТРЕТМАН
 POPs ОТПАДА

Материја	CAS	ЕС број	Гранична концентрација POPs
Алдрин	309-00-2	206-215-8	50 mg/kg
Хлордан	57-74-9	200-349-0	50 mg/kg
Диелдрин	60-57-1	200-484-5	50 mg/kg
Ендрин	72-20-8	200-775-7	50 mg/kg
Хептахлор	76-44-8	200-962-3	50 mg/kg
Пентахлоробензен	608-93-5	210-172-5	50 mg/kg
Хексахлоробензен	118-74-1	200-273-9	50 mg/kg
Мирекс	2385-85-5	219-196-6	50 mg/kg
Токсафен	8001-35-2	232-283-3	50 mg/kg
Полихлоровани бифенили PCB	1336-36-3 и други	215-648-1	50 mg/kg ⁽¹⁾
DDT (1,1,1-трихлоро-2,2-бис (4-хлорфенил)етан)	50-29-3	200-024-3	50 mg/kg
Хлордекон	143-50-0	205-601-3	50 mg/kg
Полихлоровани дибензо-п-диоксини и дибензофурани (PCDD/PCDF)			15 µg TE/kg
Хексахлороциклохексани, укључујући линдан	58-89-9, 319-84-6, 319-85-7 608-73-1	210-168-9, 200-401-2, 206-270-8, 206-271-3,	50 mg/kg
Хексабромобифенил	36355-01-8	252-994-2	50 mg/kg
„Хексабромоциклододекан“ ⁽³⁾	25637-99-4, 3194-55-6,	247-148-4, 221-695-9	1000 mg/kg

означава: хексабромциклододекан, 1,2,5,6,9,10- хексабромциклододекан и његове главне диастереоизомере: алфа- хексабромциклододекан, бета- хексабромциклододекан, и гама хексабромциклододекан.	134237-50- 6, 134237-51- 7, 134237-52- 8		
Ендосулфан	115-29-7 959-98-8 33213-65-9	204-079-4	50 mg/kg
ХексахлорбутADIен	87-68-3	201-765-5	100 mg/kg
Полихлоровани нафталени ⁽²⁾			10 mg/kg
Хлоровани алкани, C10-C13 (хлоровани парафини кратког ланца) (short- chain chlorinated paraffins – SCCPs)	85535-84-8	287-476-5	10 000 mg/kg
Тетрабромодифенил етер, (C ₁₂ H ₆ Br ₄ O)			Збир концентрација тетрабромодифенил етера, пентабромодифенил етера, пентабромодифенил етера и хептабромодифенил етера; 1.000 mg/kg
Пентабромодифенил етер, (C ₁₂ H ₅ Br ₅ O)			
Хексабромодифенил етер, (C ₁₂ H ₄ Br ₆ O)			
Хептабромодифенил етер, (C ₁₂ H ₃ Br ₇)			
Перфлуорооктан сулфонска киселина и њени деривати, (PFOS), C ₈ F ₁₇ SO ₂ X (X = OH, метална со (O-M ⁺), халид, амид и други деривати укључујући и полимере)			50 mg/kg

(1) Примјењује се метода израчунавања утврђена стандардима BAS EN 12766-1 и BAS EN 12766-2

(2) Полихлоровани нафталени означавају хемијска једињења заснована на систему нафталенских прстенова, гдје је један или више водоникових атома замијењен атомима хлора)

(3) Хексабромциклододекан означава: хексабромциклододекан, 1,2,5,6,9,10- хексабромциклододекан и његове главне диастереоизомере: алфа-хексабромциклододекан, бета-хексабромциклододекан, и гама-хексабромциклододекан.

ПРИЛОГ 2.

ЛИСТА POPs ОТПАДА И ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ КОНЦЕНТРАЦИЈА
POPс МАТЕРИЈА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ОДЛАГАЊЕ
POPс ОТПАДА

Класификација отпада		Максимална гранична концентрација материја утврђених у Прилогу 1. ⁽¹⁾	Операција
10	ОТПАДИ ИЗ ТЕРМИЧКИХ ПРОЦЕСА	Алдрин: 5.000 mg/kg; Хлордан: 5.000 mg/kg; Хлордекон: 5.000 mg/kg;	Трајно складиштење ће бити дозвољено само ако се испуне сви сљедећи услови: 1) да се мјесто за складиштење отпада налази на једној од сљедећих локација: - безбједно, дубоко, испод земље, на формацији од тврде стијене, - у рудницима соли, или - на депонији за опасан отпад, под условом да се отпад учврстио или дјелимично стабилизовао, 2) да се врши у складу са прописом који уређује одлагање отпада на депоније, 3) да је изабрани начин еколошки прихватљивији.
10 01	Отпади из енергана и других постројења за сагорјевање (осим 19)	DDT (1,1,1-трихлоро-2,2-бис (4-хлорофенил)етан) 5.000 mg/kg;	
10 01 14*	шљака и прашина из котла из процеса коспаљивања, која садржи опасне супстанце ⁽²⁾	Диелдрин: 5.000 mg/kg; Ендрин: 5.000 mg/kg; Хептахлор: 5.000 mg/kg;	
10 01 16*	летећи пепео из процеса коспаљивања који садржи опасне супстанце	Хексабромобифенил: 5.000 mg/kg;	
10 02	отпади из индустрије гвожђа и челика	Збир концентрација тетрабромодифенил етера, пентабромодифенил етера и хептабромодифенил етера: 10.000 mg/kg;	
10 02 07*	чврсти отпади из процеса третмана гаса који садрже опасне супстанце	Хексахлоробензен: 5.000 mg/kg;	
10 03	отпади из термичке металургије алуминијума	Хексахлорциклохексани, укључујући линдан: 5.000 mg/kg;	
10	шљаке из примарне	Мирекс: 5.000 mg/kg;	

03 04*	производње	Пентахлоробензен: 5.000 mg/kg; Хексабромоциклодекан ⁽³⁾ : 1.000 mg/kg	
10 03 08*	слане шљаке из секундарне производње	Перфлуороктан сулфонска киселина и њени деривати (PFOS) (C ₈ F ₁₇ SO ₂ X) (X = OH, метална со (O-M ⁺), халид, амид, и остали деривати укључујући полимере): 50 mg/kg	
10 03 09*	црна згура из секундарне производње	Полихлоровани нафталени: 1.000 mg/kg Хексахлорбутадиен: 1.000 mg/kg Хлоровани алкани, C10-C13 (хлоровани парафини кратког ланца - short- chain chlorinated paraffins – SCCPs) : 10.000 mg/kg Токсафен: 5.000 mg/kg Полихлоровани бифенили (PCB) ⁽⁴⁾ : 50 mg/kg; Полихлоровани дибензо-р-диоксини и дибензофурани (PCDD/PCDF): 5 mg/kg;	
10 03 21*	остале чврсте честице и прашина (укључујући прашину из млина са куглама) који садрже опасне супстанце		
10 03 29*	отпади од третмана сланих шљака и црне згуре који садрже опасне супстанце		

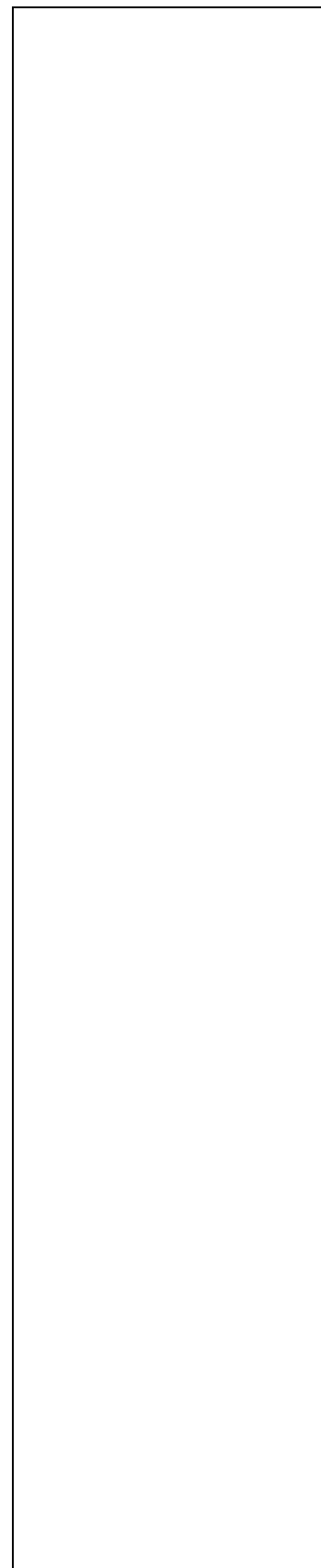

10 04	отпади из термичке металургије олова	
10 04 01*	шљаке из примарне и секундарне производње	
10 04 02*	згура и пливајућа пјена/шљака из примарне и секундарне производње	
10 04 04*	прашина димног гаса	
10 04 05*	остале чврсте честице и прашина	
10 04 06*	чврсти отпади из третмана гаса	
10 05	отпади из термичке металургије цинка	
10 05 03*	прашина димног гаса	
10 05 05*	чврсти отпад из третмана гаса	
10 06	отпад из термичке металургије бакра	
10 06 03*	прашина димног гаса	
10 06	чврсти отпади из	

06*	третмана гаса		
10 08	отпади из термичке металургије осталих обојених метала		
10 08 08*	слана шљака из примарне и секундарне производње		
10 08 15*	прашина димног гаса која садржи опасне супстанце		
10 09	отпади од ливења гвоздених одливака		
10 09 09*	прашина димног гаса која садржи опасне супстанце		
16	ОТПАДИ КОЈИ НИСУ ДРУГАЧИЈЕ СПЕЦИФИКОВАНИ У КАТАЛОГУ		
16 11	отпадне облоге и ватростални материјали		
16 11 01*	облоге на бази угљеника и ватростални материјали из металуршких процеса који садрже опасне супстанце		
16 11 03*	остале облоге и ватростални материјали из металуршких процеса који садрже опасне супстанце		
17	ГРАЂЕВИНСКИ ОТПАД И ОТПАД ОД		

	РУШЕЊА (УКЉУЧУЈУЋИ И ИСКОПАНУ ЗЕМЉУ СА КОНТАМИНИРАНИХ ЛОКАЦИЈА)		
17 01	бетон, цигле, цријеп и керамика		
17 01 06*	мјешавине или поједине фракције бетона, цигле, плочице и керамика који садрже опасне супстанце		
17 05	земља (укључујући земљу ископану са контаминираних локација), камен и ископ		
17 05 03*	земља и камен који садрже опасне супстанце		
17 09	Остали отпад од грађења и рушења		
17 09 02*	отпади од грађења и рушења који садрже РСВ (нпр.: заптивачи који садрже РСВ, подови на бази смола који садрже РСВ, глазуре које садрже РСВ и кондензатори који садрже РСВ)		
17 09 03*	остали отпади од грађења и рушења (укључујући мијешане отпаде) који садрже		

	опасне супстанце
19	ОТПАДИ ИЗ ПОСТРОЈЕЊА ЗА ОБРАДУ ОТПАДА, ПОГОНА ЗА ТРЕТМАН ОТПАДНИХ ВОДА ВАН МЈЕСТА НАСТАЈАЊА И ПРИПРЕМУ ВОДЕ ЗА ЉУДСКУ ПОТРОШЊУ И КОРИШЋЕЊЕ У ИНДУСТРИЈИ
19 01	отпади од спаљивања или пиролизе отпада
19 01 07*	чврсти отпади од третмана гаса
19 01 11*	шљака која садржи опасне супстанце
19 01 13*	летећи пепео који садржи опасне супстанце
19 01 15*	прашина из котла која садржи опасне супстанце
19 04	остакљен (витрификован) отпад и отпади настали у процесу витрификације
19 04	летећи пепео и остали отпади од третмана

02*	димног гаса	
19	чврста фаза која се није	
04 03*	витрификовала	

(1) Ова ограничења се примјењују искључиво на депоније за опасни отпад и не примјењују се на сталне подземне објекте за складиштење опасних отпада, укључујући и руднике соли.

(2) Сваки отпад означен звијездицом * сматра се опасним отпадом.

(3) Хексабромциклододекан означава: хексабромциклододекан, 1,2,5,6,9,10- хексабромциклододекан и његове главне диастереоизомере: алфа-хексабромциклододекан, бета-хексабромциклододекан, и гама-хексабромциклододекан.

(4) Примјењује се метода израчунавања према стандардима BAS EN 12766-1, BAS EN 12766-2, BAS EN 12766-3/Cor 1, BAS EN 12766-3.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРАВИЛНИКА О НАЧИНУ И ПОСТУПКУ УПРАВЉАЊА
ОТПАДОМ ОД ДУГОТРАЈНИХ ОРГАНСКИХ
ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА

I ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Правилника о начину и поступку управљања отпадом од дуготрајних органских загађујућих материја садржан је у одредби члана 58. став 4. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15 и 16/18) којом је прописано да министар доноси правилник којим се прописују листа POPs материја, начин и поступка за управљање POPs отпадом и граничне вриједности концентрација POPs материја које се односе на управљање отпадом који садржи или је контаминиран POPs материјама, и у одредби члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18), која прописује да министар представља министарство, доноси прописе из члана 63. став 1. овог закона и рјешења у управним и другим појединачним стварима, одлучује о правима и дужностима запослених у министарству и одлучује о другим питањима из дјелокруга министарства.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

III РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРАВИЛНИКА

У глави VII Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15 и 16/18), под називом „УПРАВЉАЊЕ ПОСЕБНИМ ТОКОВИМА ОТПАДА“, одредбама члана 58. начелно је уређен систем управљања отпадом од дуготрајних органских загађујућих материја.

Циљ овог правилника, односно подзаконског прописа из члана 58. став 4. наведеног закона је уређење овог посебног тока отпада, да би се у складу са начелом одговорности, утврђеним у Закону о управљању отпадом спријечило и смањило загађивање животне средине отпадом од дуготрајних органских загађивача, а у интересу заштите људског здравља и животне средине.

Доношењем овог подзаконског акта извршиће се директно транспонованье Регулative број 850/2004 Европског парламента и Савјета од 29. априла 2004. године о дуготрајним органским загађујућим материјама и измјени Директиве број 79/117/EEZ, а чиме ће се постићи већи степен нормативне усклађености законодавства Републике Српске из области управљања отпадом са правном тековином Европске уније.

IV ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. прописан је предмет уређивања овог подзаконског акта.

Члан 2. прописује оквир примјене овог правилника.

Чланом 3. прописане су дјелатности управљања POPs отпадом.

Члан 4. прописује да се POPs отпад одвојено сакупља од других врста отпада.

Члан 5. прописује да се третман и одлагање отпада врше у складу са листама R и D које су саставни дио прописа који уређује категорије, испитивање и класификацију отпада.

Члан 6. прописује да се POPs отпад третира на начин да се садржај POPs материја у отпаду трајно уништи или да се неповратно трансформише тако да преостали отпад и испуштене материје не показују својства POPs материја. Истовремено овим правилником се прописују начини третмана, као и вршење предтретмана и могућност вршења препакивања и привременог складиштења.

Чланом 7. је прописано да поновна употреба POPs, након третмана POPs отпада, се не врши.

Члан 8. уређује начин одлагања POPs отпада, уз истовремено прописивање поступка предтретмана, препакивања и привременог складиштења.

Чланом 9. је прописано да уколико нема техничких могућности и постројења з третман или одлагање ове врсте отпада на еколошки прихватљив и ефикасан начин, врши се његов извоз.

Чланом 10. прописан је начин вођења евиденције и извјештавање о овој врсти отпада.

Чланом 11. прописује се да овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеног гласнику Републике Српске“.

V УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ПРАВИЛНИКА

Приликом израде овог правилника испуњени су услови из тачке 4. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12). Процјена је да је Правилник од интереса за јавност, те ће бити објављен на интернет страници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију ради достављања примједба и сугестија.

VI ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ПРАВИЛНИКА

За спровођење овог правилника нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.